

1. Materiał do badań

1.1. Materiał do badań metodą ELISA i metodą immunofluorescencji stanowią:

- surowica krwi
- płyn mózgowo-rdzeniowy

Zalecenia dotyczące pobierania i przysyłania materiałów klinicznych przeznaczonych do badań diagnostycznych w Laboratorium Samodzielnej Pracowni Riketsji, Chlamydii i Krętków Odzwierzęcych przedstawione są w załączniku nr 1.

1.2. Ocena próbek klinicznych przyjmowanych do badań w LDK/S

a) surowica:

- próbka dostarczona do laboratorium w szczelnie zamkniętej próbówce - bez hemolizy - bez lipemii
- bez zmętnienia spowodowanego kontaminacją bakteryjną
- w ilości nie mniejszej niż 0,5 ml
- b) płyn mózgowo-rdzeniowy:
 - próbka dostarczona do laboratorium w szczelnie zamkniętej próbówce
 - bez zmętnienia spowodowanego kontaminacją bakteryjną
 - w ilości nie mniejszej niż 0,5 ml

2. Przechowywanie materiałów do badań

- surowice przysłane do oznaczenia przeciwciał w klasie IgM są umieszczane w lodówce w temperaturze $5 \pm 3^{\circ}\text{C}$, w czasie nie dłuższym niż 7 dni. Jeżeli z jakiś przyczyn badanie nie będzie wykonywane w tym czasie próbkę należy zamrozić.
- Surowice przysłane do oznaczenia przeciwciał w klasie IgG i IgA należy przechowywać w lodówce w temperaturze $5 \pm 3^{\circ}\text{C}$ do 3 dni, jeżeli badanie nie będzie wykonywane w tym okresie czasu próbkę należy zamrozić
- Płyn mózgowo-rdzeniowy do momentu wykonywania badania należy przechowywać w zamrażarce w temperaturze $-23 \pm 5^{\circ}\text{C}$

Zalecenia dotyczące sposobu pobrania i transportu materiałów klinicznych przeznaczonych do badań diagnostycznych w Laboratorium Samodzielnej Pracowni Riketsji, Chlamydii i Krętków Odzwierzęcych PZH w Warszawie

- I. Materiały do badań serologicznych metodą ELISA i immunofluorescencji:
- 1. krew** - pełna krew pobrana jałowo „na skrzep” w ilości nie mniejszej niż 5 mL. Próbka musi być dostarczona do laboratorium w czasie nie dłuższym niż 2 godziny od momentu pobrania. Transportować w temperaturze pokojowej $21 \pm 4^{\circ}\text{C}$, w szczelnie zamkniętej próbówce. Nie zamrażać.
 - 2. surowica** - surowicę w ilości 1-2 ml przesłać do laboratorium w temperaturze chłodni ($5 \pm 3^{\circ}\text{C}$) jeżeli próbka będzie dostarczona do laboratorium w ciągu 48 godzin. Jeżeli surowica nie może być dostarczona w tym czasie, należy ją zamrozić i transportować do laboratorium w warunkach uniemożliwiających rozmrożenie. O ile to możliwe należy unikać długiego czasu (> 48 godzin) transportu próbek do laboratorium i związanej z tym konieczności ich zamrażania.
 - 3. płyn mózgowo rdzeniowy** - jałowo pobrana próbka płynu mózgowo-rdzeniowego powinna być dostarczona do laboratorium tak szybko jak to możliwe, najlepiej w temperaturze chłodni ($5 \pm 3^{\circ}\text{C}$). Jeżeli próbka płynu mózgowo-rdzeniowego nie może być dostarczona do laboratorium w ciągu 24 godzin należy ją zamrozić i transportować w warunkach uniemożliwiających

rozrożenie. O ile to możliwe naleŹy unikać długiego czasu (> 24 godzin) transportu próbek do laboratorium i związanej z tym konieczności ich zamrażania.

Uwaga! W uzasadnionych przypadkach (np. materiał od noworodków , małych dzieci) dopuszcza się mniejszą ilość materiału niż opisana powyżej.

II. Materiały do badań metodą PCR:

- 1. krew** - pełna krew pobrana na antykoagulant (najlepiej EDTA) w ilości 4 ml. Próbką powinna być dostarczona w ciągu 2 godzin od pobrania.
- 2. wycinki tkanek** - wycinek tkanek (w ilości > 0,2 g) naleŹy pobierać do jałowej próbówki. JeŹeli materiał będzie dostarczony do laboratorium bezzwłocznie może być transportowany w temperaturze chłodni ($5 \pm 3^{\circ}\text{C}$). Korzystniejsze jest zamrożenie wycinka podczas transportu i dostarczenie do laboratorium w warunkach uniemoŹliwiających rozmrożenie.

Dodatkowe informacje na temat wymagań dotyczących próbek klinicznych przeznaczonych do badań w Laboratorium Samodzielnej Pracowni Riketsji, Chlamydii i Krętków Odzwierzęcych można uzyskać po nr telefonu (022) 54 21 261 lub 54 21 250.

załącznik nr 1

Zalecenia dotyczące sposobu pobrania i transportu materiałów klinicznych przeznaczonych do badań diagnostycznych w Laboratorium Samodzielnej Pracowni Riketsji, Chlamydii i Krętków Odzwierzęcych PZH w Warszawie

- II. Materiały do badań serologicznych metodą ELISA i immunofluorescencji:
4. **krew** - pełna krew pobrana jałowo „na skrzep” w ilości nie mniejszej niż 5 mL. Próbką musi być dostarczona do laboratorium w czasie nie dłuższym niż 2 godziny od momentu pobrania. Transportować w temperaturze pokojowej $21 \pm 4^{\circ}\text{C}$, w szczelnie zamkniętej probówce. Nie zamrażać.
 5. **surowica** -surowicę w ilości 1-2 ml przesłać do laboratorium w temperaturze chłodni ($5 \pm 3^{\circ}\text{C}$) jeżeli próbka będzie dostarczona do laboratorium w ciągu 48 godzin. Jeżeli surowica nie może być dostarczona w tym czasie, należy ją zamrozić i transportować do laboratorium w warunkach uniemożliwiających rozmrożenie. O ile to możliwe należy unikać długiego czasu (> 48 godzin) transportu próbek do laboratorium i związanej z tym konieczności ich zamrażania.
 6. **płyn mózgowo rdzeniowy** - jałowo pobrana próbka płynu mózgowo-rdzeniowego powinna być dostarczona do laboratorium tak szybko jak to możliwe, najlepiej w temperaturze chłodni ($5 \pm 3^{\circ}\text{C}$). Jeżeli próbka płynu mózgowo-rdzeniowego nie może być dostarczona do laboratorium w ciągu 24 godzin należy ją zamrozić i transportować w warunkach uniemożliwiających rozmrożenie. O ile to możliwe należy unikać długiego czasu (> 24 godzin) transportu próbek do laboratorium i związanej z tym konieczności ich zamrażania.

Uwaga! W uzasadnionych przypadkach (np. materiał od noworodków , małych dzieci) dopuszcza się mniejszą ilość materiału niż opisana powyżej.

II. Materiały do badań metodą PCR:

3. **krew** - pełna krew pobrana na antykoagulant (najlepiej EDTA) w ilości 4 ml. Próbką powinna być dostarczona w ciągu 2 godzin od pobrania.
4. **wycinki tkanek** - wycinek tkanek (w ilości > 0,2 g) należy pobierać do jałowej probówki. Jeżeli materiał będzie dostarczony do laboratorium bezzwłocznie może być transportowany w temperaturze chłodni ($5 \pm 3^{\circ}\text{C}$). Korzystniejsze jest zamrożenie wycinka podczas transportu i dostarczenie do laboratorium w warunkach uniemożliwiających rozmrożenie.

Dodatkowe informacje na temat wymagań dotyczących próbek klinicznych przeznaczonych do badań w Laboratorium Samodzielnej Pracowni Riketsji, Chlamydii i Krętków Odzwierzęcych można uzyskać po nr telefonu (022) 54 21 261 lub 54 21 250.